

ĐỀ VIỆC THỰC THI LUẬT PHÒNG CHỐNG THAM NHỮNG ĐẠT HIỆU QUẢ CAO

Thứ ba, 08/03/2016 20 giờ 59 GMT+0

*** Sơn Hà**

Kỳ cuối: Cần sự quyết tâm và phối hợp đồng bộ

Thực hiện Chiến lược quốc gia phòng chống tham nhũng (PCTN) đến năm 2020, TP Cần Thơ đã đề ra kế hoạch trong đó tập trung nâng cao trách nhiệm và nhận thức của các cơ quan, đơn vị, đội ngũ cán bộ, công chức, người dân trong lĩnh vực PCTN; kịp thời hạn chế, ngăn chặn tình trạng tiêu cực, tham nhũng trên địa bàn thành phố. Qua quá trình thực hiện, đến nay không chỉ Nhà nước, hệ thống chính trị mà đông đảo người dân cũng rất quan tâm, mong muốn Nhà nước có những bước đi, giải pháp hữu hiệu để công tác PCTN đạt hiệu quả tốt nhất.

Phát huy vai trò của cơ quan dân cử

Ngay từ Đại hội VII, Đảng ta đã xác định nạn tham nhũng và tệ quan liêu là 1 trong 4 nguy cơ, thách thức lớn. Dù vậy, đến nay, nạn tham nhũng vẫn diễn biến phức tạp và ngày càng tinh vi. Theo đánh giá của Bộ Chính trị tại Chỉ thị 50-CT/TW ngày 7-12-2105 thì nguyên nhân cơ bản của những hạn chế, yếu kém trên, trước hết là do người đứng đầu cấp ủy, cơ quan, tổ chức, đơn vị chưa quan tâm đúng mức công tác lãnh đạo, chỉ đạo phát hiện, xử lý tham nhũng; chưa ý thức đầy đủ hậu quả của tham nhũng ảnh hưởng trực tiếp đến lòng tin của nhân dân vào Đảng và Nhà nước, sự tồn vong của chế độ; chưa thực sự coi chống tham nhũng là nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên; chưa phát huy tốt vai trò giám sát của các cơ quan dân cử, sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và nhân dân trong phát hiện và xử lý tham nhũng... Tại Hội nghị Tổng kết 10 năm thực hiện Luật PCTN trên địa bàn thành phố diễn ra vào giữa tháng 1-2016, lãnh đạo UBND TP Cần Thơ đã thẳng thắn nhìn nhận: tình hình tham nhũng trên địa bàn thành phố vẫn còn diễn biến phức tạp, nguyên nhân do sự quản lý lỏng lẻo về tổ chức, công việc, con người, tạo kẽ hở cho mầm mống tham nhũng, tiêu cực xảy ra. Bên cạnh đó, việc PCTN tại một số cơ quan, đơn vị chưa nghiêm túc, mang tính hình thức; việc kiểm tra, giám sát chưa thực hiện thường xuyên... Ngoài ra, thủ tục hành chính có lĩnh vực còn phức tạp, cơ chế ra quyết định và chịu trách nhiệm không rõ ràng, là những yếu tố hàng đầu làm tăng nguy cơ tham nhũng.

Thực hiện Quy chế phối hợp giữa Ban Nội chính Thành ủy với các cơ quan khối nội chính, Ủy ban Kiểm tra Thành ủy và UBMTTQVN TP Cần Thơ... được các ngành quan tâm, đồng thuận. Trong ảnh: Buổi họp tổng kết công tác thực hiện Quy chế phối hợp năm 2015.

Trước thực trạng trên, thành phố đã tăng cường các biện pháp thanh tra, giám sát để phòng ngừa tham nhũng. Trong 10 năm qua, Thanh tra các cấp trong thành phố đã triển khai 522 cuộc thanh tra, kiểm tra về thực hiện các quy định về PCTN. Qua đó, đã kiến nghị thu hồi, nộp vào ngân sách nhà nước 17,6 tỉ đồng, kiến nghị kiểm điểm trách nhiệm 22 tập thể và 36 cá nhân. Tại quận Ninh Kiều, năm 2015, qua thanh tra công tác quản lý cấp phát tiền bảo trợ xã hội ở phường Hưng Lợi đã phát hiện tình trạng tham ô, chiếm đoạt số tiền hơn 52 triệu đồng, đã chuyển cơ quan điều tra khởi tố, xử lý. Tại huyện Vĩnh Thạnh, qua công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy, tổ chức đảng, huyện cũng đã thi hành kỷ luật 19 đảng viên, đình chỉ sinh hoạt đảng 1 đảng viên do cố ý làm trái các quy định của Nhà nước về quản lý kinh tế...

Theo nhận định của UBND TP Cần Thơ, việc giám sát công tác PCTN chưa được sự quan tâm tích cực của người dân nên các hành vi tham nhũng bị người dân tố cáo còn ít. Tình trạng tham nhũng vặt, biểu hiện qua nạn hối lộ trong lĩnh vực hành chính, dịch vụ công, nạn lót tay, chạy chọt để được việc khi giao dịch với cơ quan công quyền vẫn còn nhức nhối. Trong thời gian tới cần đẩy mạnh tuyên truyền để nhân dân hiểu và tích cực tham gia vào công tác đấu tranh PCTN. Ông Nguyễn Thanh Thiên, Chánh án TAND TP Cần Thơ, nói: "Thực tế môi trường tạo ra tham nhũng, một phần từ việc "làm khó" của cán bộ và đa số người dân có tâm lý khi đến cơ quan công quyền phải lo lót để "được việc", nên các cấp, các ngành và Mặt trận Tổ quốc phải vào cuộc giáo dục cho người dân, ngăn chặn vấn đề này. Đồng

thời xử lý nghiêm những cán bộ công chức cửa quyền, hống hách hay hoành hợ dân". Ông Dương Tấn Hiền, Chủ tịch UBND quận Ninh Kiều, chia sẻ: "Để khắc phục những hạn chế trong công tác PCTN, quận Ninh Kiều xác định phải tăng cường sự giám sát và phản biện của xã hội, vai trò của truyền thông, báo chí và phát huy sức mạnh của cả hệ thống chính trị, nhân dân trong công tác PCTN".

Ông Huỳnh Phong Tranh, Tổng thanh tra Chính phủ cho rằng vai trò của xã hội rất quan trọng trong PCTN. Việc giám sát của đại biểu Quốc hội, HĐND các cấp đã gắn vai trò trách nhiệm của xã hội trong đấu tranh, phòng ngừa, phê phán các hiện tượng tham nhũng, tiêu cực. Việc công khai kết luận thanh tra, quá trình điều tra, truy tố, xét xử cho xã hội có tác dụng rất lớn, tác động phê phán các hành vi sai trái, từ đó góp phần ngăn ngừa tiêu cực. Tổng Thanh tra nhận xét trong 10 năm qua, thành phố chưa phát huy tốt vai trò của xã hội, nhất là khâu phát hiện, khen thưởng người tố cáo tham nhũng, tiêu cực. Đề nghị thành phố nên đánh giá sâu vì sao người dân không mạnh mẽ với việc tố cáo. Việc bảo vệ người tố cáo thời gian qua còn vướng mắc, thành phố nên có đề xuất tháo gỡ. Có như vậy thì người dân mới dám mạnh dạn trong tố cáo, mới phát huy được sức mạnh của người dân chung tay cùng nhà nước PCTN.

Kiên quyết xử lý tham nhũng để giáo dục, răn đe

Thực tế hiện nay, trong hệ thống chính quyền thì Thanh tra nhà nước có bộ phận thực hiện nhiệm vụ PCTN; còn hệ thống chính trị thì có Ban Nội chính có nhiệm vụ chủ trì hoặc phối hợp tham mưu, đề xuất xây dựng chủ trương, nghị quyết của Thành ủy, Ban Thường vụ Thành ủy về công tác nội chính và PCTN. Điều này cho thấy, Nhà nước ta đã phát huy tối đa sức mạnh của hệ thống chính quyền và chính trị vào công tác PCTN. Tuy nhiên, để công tác PCTN phát huy hiệu quả thì "sức mạnh" này phải được vận dụng vào thực tế đúng theo những quy định, nhiệm vụ mà Đảng và Nhà nước đã đề ra. Ông Nguyễn Xuân Hải, Trưởng Ban Nội chính Thành ủy, cho biết: "Hiện nay, công tác PCTN còn gặp nhiều khó khăn do tội phạm tham nhũng ngày càng tinh vi. Dù thành phố có quyết tâm, nhưng không thể đẩy lùi tham nhũng trong một sớm một chiều mà đòi hỏi phải có sự đấu tranh kiên trì, lâu dài. Để công tác này phát huy hiệu quả thì trước hết phải có sự thống nhất hành động từ trên xuống dưới và cần có sự chung tay của cộng đồng; cần những biện pháp hữu hiệu để ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng tham nhũng mang tính chất lợi ích nhóm, lợi dụng xây dựng cơ chế chính sách để vụ lợi...".

Thực tế qua 10 năm thực hiện Luật PCTN, thành phố đã xử lý rất cương quyết đối với những vụ việc này và được Ban Chỉ đạo Trung ương về PCTN đánh giá cao và được người dân đồng tình như vụ xử án tù chung thân về tội nhận hối lộ của một phó phòng Hành chính- Tư pháp Sở Tư pháp TP Cần Thơ. Hay vụ xử tù chung

thân một cán bộ thương binh- xã hội phường Lê Bình, quận Cái Răng về tội tham ô tài sản...

Theo ông Võ Văn Chính, Chánh Thanh tra thành phố, để ngăn chặn và từng bước đẩy lùi tham nhũng và đảm bảo cho công tác PCTN được thực hiện một cách triệt để, đạt hiệu quả cao, huy động được sự tham gia của cả hệ thống chính trị và nhân dân thì cần sửa đổi, bổ sung Luật PCTN theo hướng quy định các điều khoản cụ thể hơn để xử lý các hành vi tham nhũng của cơ quan, đơn vị, tổ chức có sử dụng pháp nhân, có vốn nhà nước hoặc tư nhân. Bên cạnh đó, cần làm rõ hình thức xử lý người đứng đầu cơ quan, đơn vị, tổ chức trong trường hợp đã làm hết trách nhiệm, các biện pháp PCTN nhưng vẫn để xảy ra tham nhũng và trong trường hợp không làm hết trách nhiệm, các biện pháp PCTN. Ngoài ra, đối với quy định nhận quà tặng của cán bộ, công chức, viên chức cần điều chỉnh rộng hơn vì trên thực tế nhiều trường hợp người nhận quà tặng không phải là cán bộ, công chức, viên chức mà là người có ảnh hưởng đến người thân làm cán bộ, công chức, viên chức... Ông Nguyễn Thanh Thiên, Chánh án TAND TP Cần Thơ cho rằng cần thiết phải sửa đổi Luật PCTN cho phù hợp với Bộ luật Hình sự, vì giữa 2 luật này còn độ vênh trong việc quy định các hành vi tham nhũng.

Để cộng đồng chung tay PCTN thì việc nắm bắt kịp thời những ý kiến phản ánh, kiến nghị của người dân vô cùng quan trọng. Do đó, cần phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc trong công tác này. Ông Lê Nguyễn Sinh Nhựt, Phó Chủ tịch UBMTTQVN TP Cần Thơ, cho biết: "UBMTTQVN thành phố sẽ tiếp tục nâng cao nhận thức của cán bộ mặt trận về công tác nội chính và phối hợp với cơ quan nội chính trong PCTN để từng cán bộ nhận thức rõ đây là nhiệm vụ quan trọng nhằm xây dựng, củng cố khối đại đoàn kết dân tộc, từ đó có những hành động cụ thể, tích cực hơn nhằm góp phần thực hiện tốt chức năng giám sát PCTN...".

Ngày 27-1-2016, Tổ chức Minh bạch Quốc tế (TI) công bố Chỉ số Cảm nhận Tham nhũng (CPI) 2015, xếp hạng 168 quốc gia và vùng lãnh thổ dựa trên cảm nhận của các doanh nhân và chuyên gia trong nước về tham nhũng trong khu vực công. Theo đó, điểm số của Việt Nam tiếp tục là 31/100 điểm, đứng thứ 112/168 trên bảng xếp hạng toàn cầu. Tổ chức Hướng tới Minh bạch (TT), Cơ quan đầu mối quốc gia của TI tại Việt Nam, cho rằng một trong số các điểm hạn chế của công tác PCTN ở Việt Nam là sự thiếu vắng các cơ chế hiệu quả để khuyến khích người dân tham gia vào lĩnh vực này.

Ông Võ Thành Thống, Chủ tịch UBND TP Cần Thơ, nhận định: Kết quả công tác đấu tranh PCTN không phải là phát hiện bao nhiêu vụ, xử lý bao nhiêu người có hành vi tham nhũng, mà điều quan trọng hơn đó là nâng cao nhận thức của cá nhân, tổ chức và mọi người trong việc PCTN, xem hành vi tham nhũng là trở lực

lớn đối với quá trình đổi mới đất nước và làm xói mòn lòng tin của nhân dân với Đảng, Nhà nước, đối với sự nghiệp xây dựng đất nước... Từ đó, mọi người sẽ kiên quyết đấu tranh với mọi biểu hiện liên quan đến hành vi tham nhũng.